



## “Tıbbi Hata Nedenleri ve Çözüm Yolları” Makaleniz Hakkında Düşüncelerimiz

Bora Özdemir\*, Osman Celbiş\*

\* İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Malatya

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisinin 2010; 17(3): 233-236 sayısında yayınlanan “Tıbbi Hata Nedenleri ve Çözüm Yolları” başlıklı yazıda bahsedilen tanımlar ve ceza mevzuatımızda belirtilen hususlarla ilgili konularda yanlış anlamalara meydan vermemek için bazı hususlara dikkat çekmek istedik.  
Anahtar Kelimeler: Tıbbi hata.

### Causes of Medical Errors and Solutions- Letter to Editor

In our letter, we intended to draw attention to some issues for preventing misunderstand about the definition of malpractice and related-penal legislation which was published in Journal of Inonu University Medical Faculty, 2010, 17 (3): 233-236.

Key Words: Malpractice.

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisinin 2010; 17(3): 233-236 sayısında yayınlanan “Tıbbi Hata Nedenleri ve Çözüm Yolları” başlıklı yazıda bahsedilen tanımlar ve ceza mevzuatımızda belirtilen hususlarla ilgili konularda yanlış anlamalara meydan vermemek için bazı hususlara dikkat çekmek istedik.

Yazıda ve Şekil 1’de tıbbi hata ve malpraktis ayrı ayrı tanımlanmış ve malpraktis tıbbi hatanın içerisinde bir kısım olarak ele alınmıştır. Oysa bu sadece hekimin tıbbi hata nedeni ile ceza alıp almaması ve borçlar kanununa göre bir zarar oluştu ise, zararın tazminine ilişkin bir ayrımdır. Malpraktis kelimesi yabancı kökenli olup, dilimizde karşılık olarak Tıbbi Uygulama Hataları olarak kullanılmaktadır.<sup>1</sup> Türk Hekimler Birliği’nin tanımı “Hekimliğin Kötü Uygulanması (Malpractice) Madde 13 *Bilgisizlik, deneyimsizlik ya da ilgisizlik nedeniyle bir hastanın zarar görmesi "hekimliğin kötü uygulaması" anlamına gelir.*” şeklindedir.<sup>2</sup> Zaten yazarlar da yazının devamında malpraktis kelimesi ile tıbbi uygulama hataları ifadesini aynı anlamda kullanarak konuyu aktarmışlardır.

Tıbbi müdahaleler, izin verilen risk kapsamında değerlendirilmektedir. Gerekli özen ve dikkat gösterilse bile meydana gelen olumsuz neticeler tıbbi müdahalelerin normal sapmaları, rizikoları olarak değerlendirilmektedir.<sup>3</sup> Taksir; failin (burada hekim/hekimlerin) öngörülebilir bir neticeyi öngörmemesidir. Neticeyi istemeyen fail, yeterli dikkat ve özeni göstermiş olsaydı, hareketinden meydana gelen

neticeyi hesaplayabilirdi, öngörebilirdi. Bilinçli taksir; neticenin fail tarafından öngörülmüş olmasına rağmen istenmemiş olmasıdır. Fail, yaptığı hareketin kanunun suç olarak düzenlediği bir neticeye sebebiyet verebileceğini öngörmekle birlikte, bunun gerçekleşmesini istememekte ve hareketine devam etmektedir. Yani bilinçli taksir, iyi düşünmemek, temkinli hareket etmemektir. Kasttan farkı, sonucu istememiş olmasıdır (Türk Ceza Kanunu (TCK) madde 22/3). Birden fazla kişinin taksirle işlediği suçlarda herkes kendi kusurundan sorumlu olur. Her failin cezası kusuruna göre ayrı ayrı belirlenir (TCK Madde 107).<sup>4-6</sup>

Yasal mevzuatımıza göre hekim taksirle bir hastasının ölümüne sebebiyet verirse 5237 sayılı TCK’nun 85’nci maddesine göre cezalandırılır. Eğer hastasının ölmeyip de bir zarara uğramasına neden olursa TCK’nun 89’uncu maddesine göre cezalandırılır. Hekimin suçlanabilmesi için zararlar hekimin eylemi arasında illiyet (nedensellik) bağının kurulması gerekir.

Malpraktis nedeniyle ülkemizde bugüne kadar hekimler aleyhinde açılan davalar taksir iddiasıyla açılmış olup, bilinçli taksir ya da olası kast iddiasıyla açılmış herhangi bir dava bulunmamaktadır. Yargıtay kararlarında hekimlerin hataları taksir olarak ele alınmış olup, yazarların “2005 yılında yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda “bilinçli taksir” ve “olası kast” gibi kavramlar yapılan tıbbi hatalarla ilgili düzenlemeleri içermektedir.” şeklindeki yorumları bu nedenle hatalıdır.

Başvuru Tarihi: 09.12.2010, Kabul Tarihi: 14.01.2011

## Özdemir B ve ark.

Aşağıda ilgili Türk Ceza Kanunu'nun maddeleri verilmiştir.

### KAST

Madde 21. (2) Kişinin, suçun kanunî tanımındaki unsurların gerçekleşebileceğini öngörmesine rağmen, fiili işlemesi hâlinde olası kast vardır.

### TAKSİR

Madde 22. (2) Taksir, dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla, bir davranışın suçun kanunî tanımında belirtilen neticesi öngörülmeden gerçekleştirilmesidir.

(3) Kişinin öngördüğü neticeyi istememesine karşın, neticenin meydana gelmesi hâlinde bilinçli taksir vardır.

(4) Taksirle işlenen suçtan dolayı verilecek olan ceza failin kusuruna göre belirlenir.

(5) Birden fazla kişinin taksirle işlediği suçlarda, herkes kendi kusurundan dolayı sorumlu olur. Her failin cezası kusuruna göre ayrı ayrı belirlenir.

### TAKSİRLE ÖLDÜRME

Madde 85

(1) Taksirle bir insanın ölümüne neden olan kişi, iki yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Fiil, birden fazla insanın ölümüne ya da bir veya birden fazla kişinin ölümü ile birlikte bir veya birden fazla kişinin yaralanmasına neden olmuş ise, kişi iki yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

### TAKSİRLE YARALAMA

Madde 89

(1) Taksirle başkasının vücuduna acı veren veya sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Taksirle yaralama fiili, mağdurun;

a) Duyularından veya organlarından birinin işlevinin sürekli zayıflamasına, b) Vücudunda kemik

kırılmasına, c) Konuşmasında sürekli zorluğa, d) Yüzünde sabit ize, e) Yaşamını tehlikeye sokan bir duruma, f) Gebe bir kadının çocuğunun vaktinden önce doğmasına,

Neden olmuşsa, birinci fıkraya göre belirlenen ceza, yarısı oranında artırılır.

3) Taksirle yaralama fiili, mağdurun;

a) İyileşmesi olanağı bulunmayan bir hastalığa veya bitkisel hayata girmesine, b) Duyularından veya organlarından birinin işlevinin yitirilmesine, c) Konuşma ya da çocuk yapma yeteneklerinin kaybolmasına, d) Yüzünün sürekli değişikliğine, e) Gebe bir kadının çocuğunun düşmesine,

Neden olmuşsa, birinci fıkraya göre belirlenen ceza, bir kat artırılır.

(4) Fiilin birden fazla kişinin yaralanmasına neden olması hâlinde, altı aydan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(5) Taksirle yaralama suçunun soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır. Ancak, birinci fıkra kapsamına giren yaralama hariç, suçun bilinçli taksirle işlenmesi halinde şikâyet aranmaz.

### Kaynaklar

1. Hancı İH. Malpraktis. Tıbbi Girişimler Nedeniyle Hekimin Ceza ve Tazminat Sorumluluğu. Seçkin Kitapevi 3. Baskı. Ankara. 2006.
2. Hekimlik meslek etiği kuralları. [http://www.ttb.org.tr/mevzuat/index.php?option=com\\_content&task=view&id=65&Itemid=31](http://www.ttb.org.tr/mevzuat/index.php?option=com_content&task=view&id=65&Itemid=31) (son ulaşım 01/12/2010).
3. Hakeri H. Tıp Hukuku. Seçkin Kitapevi 3. Baskı. Ankara: 2010
4. Mızrak B, Celbis O. Patoloji ve Malpraktis. İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 2007; 14(3):213-7.
5. Celbis O. Tıbbi Uygulama Hataları (Malpraktis). Sendrom. Akademik Düşünce Platformu 2007; 2(3):2-5.
6. Erol H. Yeni Türk Ceza Kanunu. Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi, Ankara: 2005.

### İletişim Adresi: Dr. Bora ÖZDEMİR

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi,  
Adli Tıp Anabilim Dalı, 44280 Malatya  
Tel: 0422-3410660/1253  
e-mail: boraozdemir@inonu.edu.tr